

ÖSSZEFOGLALÓ a szolgálatról

Mit is jelent?

IKSz (iskolai közösségi szolgálat) mit is jelent?	Mikortól?
A „közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása”	„Az érettségi vizsga megkezdéséhez a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.”

Közösségi szolgálat (community service)
<p>olyan tevékenység, amely:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kötelező [az iskola pedagógiai programjában rögzített] módon ▪ anyagi érdektől függetlenül ▪ a tanuló helyi közösségének javát szolgálja <p>Illetve olyan pedagógiai eszköznek is tekinthető, amely</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ személyes és szociális kompetenciák fejlesztésére alkalmas

Miért hasznos...?

a jelentkező tanulóknak	a fogadó szervezetnek	az iskolának
<ul style="list-style-type: none"> ▪ személyiséget, kommunikációs képességeket, önismeretet fejleszt ▪ érzékenyít ▪ kapcsolatokat épít ▪ jó gyakorlatszerzési lehetőséget és ▪ pályorientációt biztosít ▪ társadalmi felelősségvállalást erősít ▪ kompetenciákat fejleszt ▪ növeli az önbizalmat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ alapértékek megteremtésére <ul style="list-style-type: none"> • együttműködés, • kölcsönösség, • céltudatosság, • integrálódás, • kapcsolatépítés ▪ és új erőforrásra ad lehetőséget <ul style="list-style-type: none"> ○ a dolgozók munkahelyének veszélyeztetetése, ○ és szakértelmének helyettesítése nélkül 	<ul style="list-style-type: none"> új élménypedagógiai területekre vezet ▪ a kölcsönösség elve alapján <ul style="list-style-type: none"> ○ újfajta pedagógiai kultúra ○ tanár-diák viszony új módozatai ▪ összhang <ul style="list-style-type: none"> ○ közösségi szolgálati programlehetőségei ○ és a pedagógiai program között

Fogadó szervezet ki lehet?

Lehet - Pl.	NEM lehet	
<p>1. közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvényben foglalt szervezet</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ amely lehetőleg teljesíti regisztrációs kötelezettségét, <p>2. minden civil szervezet (a nem közhasznú szervezetek is) fogadó szervezetté válhat - lásd: Civil törvény 2005. évi LXXXVIII. törvény 159.§</p> <p>3. magánszemély esetén</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ha a KÜLDŐ nevelési-oktatási intézmény egyben FOGADÓ intézményként is működik. ○ a regisztráció nem kötelező <p>[A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvényben ez nincsen szabályozva. A magánszemély teljesítést igazoló aláírását ebben az esetben az iskolai koordinátor aláírása helyettesítheti. Kiemelten ezt a tevékenységet érdemes párosával végezni.]</p> <p>4. Közvetlen hozzátartozónál, rokonnál</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ CSAK közvetítő szervezeten keresztül valósítható meg a szolgálat teljesítése 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ○ ifjúságvédelmi, ○ egészségügyi stb. <p>csoporthaj</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ÁNTSZ helyi szervezetei ▪ Magyar Vöröskereszt ○ kerületi irodái. ▪ Kulturális szervezetek ○ színházak, ○ kiállítóterek, ○ művelődési házak stb. ▪ Egészségügyi intézmények ▪ Szociális intézmények ○ anyaothton, ○ idősek otthona stb. ▪ Bölcsődék, óvodák, iskolák ▪ Kortárs csoportok helyben ▪ Az iskola ○ mint legkézenfekvőbb közösségi szolgálati helyszín 	<ol style="list-style-type: none"> 1. érdekvédelmi, 2. képviselői, 3. vagy politikai szervezet <ul style="list-style-type: none"> ○ annak ellenére, hogy fogadhat önkénteseket

Bevezetési szempontok

Felmérés	Felkészítés	Szakmai koordinátor/mentor
<ul style="list-style-type: none"> ▪ lehetséges biztonsággal végzett feladatok köre, hozzárendelt célok ▪ megközelíthetőség ▪ tárgyi feltételek biztosítottasága ▪ melyik nap, napszak, időintervallum az, <ul style="list-style-type: none"> ○ amikor a segítőkre leginkább szükség lenne ▪ a program lebonyolításának és kiértékelésének feltételei ▪ a tevékenység elvégzésnek biztonsági előírásai <ul style="list-style-type: none"> ○ van-e általános vagy speciális ismeretekre szükség 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ szerencsés, ha a felkészítést <ul style="list-style-type: none"> ○ a pedagógusok és a fogadó intézmény ○ illetve a diákok (a koordináló pedagógus bevonásával) számára maga a fogadó/szakmai szervezet végzi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a fogadó szervezet vezetője jelöli ki <ul style="list-style-type: none"> ○ az iskolával kötött együttműködési megállapodásban rögzített módon, lehetőleg úgy, hogy az iskola egyetértési jogot gyakoroljon a kijelöléshez ▪ várható feladatai: <ul style="list-style-type: none"> ○ irányítás (a közösségi szolgálatban résztvevő tanulók munkáját a tevékenység során) ○ esetlegesen részt vesz a felkészítésben és a feldolgozásban, ○ odafigyelés (az adott tevékenységeket folyamatos figyelemmel kíséri)

Fogadó szervezet kötelezettségei

Biztosítani	Együttműködési
<ul style="list-style-type: none"> ▪ az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos <ul style="list-style-type: none"> ○ munkavégzés feltételeit, ▪ a szükséges pihenőidőt, ▪ a tevékenység ellátásához szükséges <ul style="list-style-type: none"> ○ tájékoztatást és irányítást, ○ ismeretek megszerzését, ▪ a tevékenység folyamatos, szakszerű felügyeletét <ul style="list-style-type: none"> ○ a 18. életévét be nem töltött, ○ illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú önkéntes esetén 	<p>MEGÁLLAPODÁST kötni</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a küldő intézménnyel ▪ amelynek tartalmaznia kell <ul style="list-style-type: none"> ○ a megállapodást aláíró felek adatait, ○ a vállalt kötelezettségeket, ○ a foglalkoztatás időtartamát, ○ a mentor nevét és feladatkörét <p style="color: red;">[egészségügyi területen ez kötelező]</p> <p style="text-align: center;">Hitelesíteni</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ minden egyes alkalom esetén szükséges a hitelesítés <ul style="list-style-type: none"> ○ egy - a diák által vezetett - naplóban ○ illetve egy - az iskola által kibocsájtott - nyomtatványon

Korlátok

NEM szükséges	Külföldön NEM	Fogadó szervezet NEM lehet
iskolai közösségi szolgálat <ul style="list-style-type: none"> ▪ a felnőttoktatásban ▪ és sajátos nevelési igényű tanulók esetében - szakértői bizottság javaslata alapján 	végezhet közérdekű önkéntes tevékenységet <ul style="list-style-type: none"> ▪ 16 éves kor alatti önkéntes ▪ és a korlátozottan cselekvőképes nagykorú 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ érdekvédelmi, ▪ képviseleti, ▪ vagy politikai szervezet <ul style="list-style-type: none"> ○ annak ellenére, hogy fogadhat önkénteseket

NEM beszámítható tevékenység	Okozott kár	Külső szervezet és mentor
<ul style="list-style-type: none"> ▪ üzleti jellegű tevékenység ▪ hasznoszerzés ▪ adománygyűjtés <ul style="list-style-type: none"> ○ különösen nem, ha az pénzbeli <p>A tanuló tevékenysége NEM lehet</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ szakfeladat ellátása 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az önkéntes NEM felel az általa okozott kárért <ul style="list-style-type: none"> ○ amennyiben figyelem-felhívási kötelezettségének eleget tett ▪ a fogadó szervezet kárának megtérítése, abban az esetben követelhető az önkéntestől <ul style="list-style-type: none"> ○ ha az önkéntes felróható magatartása okozta (figyelem-felhívási kötelezettségének nem tett eleget) ▪ az önkéntes által az önkéntes jogviszonnyal összefüggésben <ul style="list-style-type: none"> ○ harmadik személynek okozott kárért a fogadó szervezet felel 	<p>BEVONÁSÁKOR</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, ▪ amelynek tartalmaznia kell <ul style="list-style-type: none"> ○ a megállapodást aláíró felek adatait, ○ a vállalt kötelezettségeket, ○ a foglalkoztatás időtartamát, ○ a mentor nevét és feladatkörét

Időtartam		Elszámolható idő	Nem elszámolható idő
<ul style="list-style-type: none"> ▪ lehetőség szerint a 9-11. évfolyamon arányosan elosztva 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50 óra közösségi szolgálat, ebből <ul style="list-style-type: none"> ○ 5 bevezető és ○ 5 levezető órát lehet tartani 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ min. 60 perc/alkalom, ▪ <u>tanítási napokon</u>: alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás, ▪ <u>tanítási napokon kívül</u>: alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezhető 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a helyszínre ▪ és a helyszínről az utazás ideje

Tanuló kötelezettségei

1. Jelentkezési lap	3. Napló	4. Elfogadásának feltétele
<p>leadása az iskolának, tartalma:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hol, mit, mikor <ul style="list-style-type: none"> ○ kerül sor a tevékenységre ▪ a szülő/gondviselő engedélyével (aláíratás) <p>2. Iskolán kívüli, külső szervezet (ill. mentor) bevonása esetén</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ együttműködési megállapodás szükséges, ▪ tartalma: <ul style="list-style-type: none"> ○ a felek adatai, ○ a vállalt kötelezettség, ○ az időtartam, ○ a mentor neve és feladata 	<p>hitelesített napló megnyitása amelyben minden alkalom esetén, vezetni kell:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mikor, 2. hol, 3. milyen tevékenységi területen, milyen tevékenységet, 4. milyen időkeretben, 5. hol: hitelesítés (helyszínen való aláíratás) 6. élmények (tapasztalatok, észrevételek), 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a 3az1-ben lapok: napló & szülői nyilatkozat & jelentkezés ▪ és az együttműködési megállapodás leadása <p style="text-align: center;">Biztosítás</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ néhány külső szervezet külön biztosítást igényel <ul style="list-style-type: none"> ○ annak ellenére, hogy az állam minden magyar állampolgárságú gyermek részére gondoskodik 3–18 éves korig a baleset-biztosításáról ○ mivel NEM teljes körű

5. Jelentkezésen való változtatás	6. Személyesen végezni	7. Dokumentumok őrzése
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSAK: szülői kérésre ▪ ÉS a partnerintézmény egyetértésével (hiszen számítanak Rád!) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a közérdekű önkéntes tevékenységet 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ az érettségi bizonyítványban való rögzítésig

Tevékenységi területek

1. Egészségügyi területen végezhető tevékenységek pl.:		
<p style="color: red; font-weight: bold;">[MENTOR BIZTOSÍTÁSA KÖTELEZŐ!]</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a beteg kísérete ▪ a beteg környezetének rendben tartása, segítség az étkezésben, ivásban ▪ a beteg kéréseinek tolmácsolása az ápolószemélyzet felé ▪ betegek és hozzátartozóik tájékozódásában való segítése ▪ kórtermekbe látogatás és igény szerinti segítségnyújtás, lelki támasz nyújtása a betegnek és hozzátartozójának egyaránt ▪ adminisztratív tevékenységek ellátásában 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ orvosok és nővérek kéréseinek teljesítése a betegekkel kapcsolatban <ul style="list-style-type: none"> ○ az önkéntesek kompetenciahatárain belül, például a mobilizálásban való segítség ▪ gyermekprogramokban való részvétel, szabadidős tevékenységek szervezésében segítség ▪ betegek eligazodásának segítésében ▪ felolvasás, beszélgetés, beteg mellett tartózkodás, a betegek meghallgatása

2. Szociális területen végezhető tevékenységek pl.:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ idős emberek segítése egyénileg otthonukban <ul style="list-style-type: none"> ○ sétáltatás, bevásárlás, beszélgetés, közös főzés, takarítás, udvar rendbe tétele, favágás stb. ▪ egyéb, a mentális egészséget támogató tevékenységek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ idős emberek támogatása szociális intézmény keretei között <ul style="list-style-type: none"> ○ sétáltatás, beszélgetés, szoba rendezése, étkezésben segítség, ágynemű áthúzása ▪ felolvasás, beszélgetés ▪ egyéb szociális tevékenység
3. Oktatási területen végezhető tevékenységek pl.:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ korrepetálás <ul style="list-style-type: none"> ○ alsóbb évfolyamokon ○ gyermekotthonban ○ sajátos nevelési igényű intézményben ▪ bölcsődékben, óvodákban <ul style="list-style-type: none"> ○ a mindennapi tevékenységekben ○ játékokban való részvétel 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ oktatás idők számára, például <ul style="list-style-type: none"> ○ számítógép-használat ○ nyelvtanítás ▪ egyéb oktatási tevékenységek
4. Kulturális, közösségi területen végezhető tevékenységek pl.:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ kulturális intézményekben <ul style="list-style-type: none"> ○ múzeumpedagógiai ○ vagy egyéb szolgálat elvégzése; ▪ közösségi tevékenységek <ul style="list-style-type: none"> ○ katonasírok gondozása ○ közgyűjteményben önkéntes feladatok ellátása 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bölcsődékben, óvodákban, idők otthonában stb. ▪ kulturális program szervezése <ul style="list-style-type: none"> ○ például bábjáték ○ amatőr színelőadás ○ versmondás, prózafelolvasás ○ mesemondás, éneklés
5. Környezet és természetvédelmi területen végezhető tevékenységek pl.:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ parkrendezés, közösségi terek tisztítása, rendezése ▪ biciklitároló javítása, festése, kerítésfestés ▪ szociális intézmény környezetének rendezése ▪ fa- és növényültetés, avar összegyűjtése 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ környezettudatosságra, fenntartható fejlődésre vonatkozó programokban való részvétel, a programok népszerűsítése ▪ iskola, civil szervezet honlapján, blog írása, szórólapok készítése stb. ▪ megújuló energiaforrások fontosságát szolgáló programok népszerűsítése
[Hol? Nemzeti parkokban, erdészetekben; környezet- és természetvédelemmel foglalkozó civil és más szakmai szervezeteknél; továbbá önkormányzatoknál.]	
(felöleli a polgári védelmi tevékenységeket is)	
6. Katasztrófavédelmi területen végezhető tevékenységek pl.:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a katasztrófavédelmi szervezetek napi teendőinek ellátásába való bekapcsolódás ▪ közreműködés az éves, tervezhető feladatokból adódó tevékenységekben ▪ jelző-rendszer részeként feladatellátás 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rendkívüli helyzetben (a tanulók kompetenciahatárain belül) végezhető tevékenységek ellátása ▪ árvízhelyzetben homokzsákok szállítása, töltése ▪ épületek, ingóságok óvása ▪ evakuált emberek tájékoztatása, segítése stb.

7. Ovi, SNI, Idősek területen végezhető tevékenységek pl.:	
Közös sport- és szabadidős tevékenység óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, továbbá idős emberekkel:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ közös programok nehézséggel élő kortársakkal; ▪ bölcsődésekkel, óvodásokkal, idős emberekkel: sport, kézművesség, játék, főzés, egyéb közös programok; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ életinterjú készítése idős emberekkel; ▪ közös programok (ünnepek, kézművesség, játék, farsang, közös műsor kialakítása, közös sütés, fodrászat)

• 8. Bűn- és baleset-megelőzési (rendőri) területen végezhető tevékenységek pl.:		
<p>[MENTOR BIZTOSÍTÁSA KÖTELEZŐ!]</p>	Iskolai közösségi szolgálat keretében lehetséges tevékenységi körök a rendőrség intézményeiben:	
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bűn-megelőzési akciókon, rendezvényeken való részvétel, ▪ Lakossági fórumon részvétel, ▪ Prevenciós road-showk alkalmával szervezői feladatokban való részvétel ▪ Általános iskolás diáktáborok lebonyolításában való szervezői feladatokban, koordinálásban való részvétel, ▪ Tourist-Police akciókban nyelvtudással segíteni a járőr tájékoztató szerepét, ▪ Kortársképzésekben való részvétel, ▪ Baleset-megelőzési akciók, rendezvények lebonyolításában való részvétel, </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Közlekedési programok lebonyolításában való részvétel autómentes napok rendezvényeiben, ▪ Kerékpár regisztrációs programokban való segítség a kerékpárok azonosítási kódjainak felírásával, ▪ Szomszédok Egymásért programban való részvétel, ▪ Ünnepek idején a kitelepült standoknál lakossági tájékoztatásban való részvétel. ▪ Ifjúság által látogatott helyek, ▪ Vagyoni bűncselekményekkel kapcsolatos tájékoztatókban való részvétel kortárs csoportoknak, ▪ Internet veszélyeiről szóló tájékoztató megtartásában való részvétel diáktársaknak. </td> </tr> </table>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bűn-megelőzési akciókon, rendezvényeken való részvétel, ▪ Lakossági fórumon részvétel, ▪ Prevenciós road-showk alkalmával szervezői feladatokban való részvétel ▪ Általános iskolás diáktáborok lebonyolításában való szervezői feladatokban, koordinálásban való részvétel, ▪ Tourist-Police akciókban nyelvtudással segíteni a járőr tájékoztató szerepét, ▪ Kortársképzésekben való részvétel, ▪ Baleset-megelőzési akciók, rendezvények lebonyolításában való részvétel,
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bűn-megelőzési akciókon, rendezvényeken való részvétel, ▪ Lakossági fórumon részvétel, ▪ Prevenciós road-showk alkalmával szervezői feladatokban való részvétel ▪ Általános iskolás diáktáborok lebonyolításában való szervezői feladatokban, koordinálásban való részvétel, ▪ Tourist-Police akciókban nyelvtudással segíteni a járőr tájékoztató szerepét, ▪ Kortársképzésekben való részvétel, ▪ Baleset-megelőzési akciók, rendezvények lebonyolításában való részvétel, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Közlekedési programok lebonyolításában való részvétel autómentes napok rendezvényeiben, ▪ Kerékpár regisztrációs programokban való segítség a kerékpárok azonosítási kódjainak felírásával, ▪ Szomszédok Egymásért programban való részvétel, ▪ Ünnepek idején a kitelepült standoknál lakossági tájékoztatásban való részvétel. ▪ Ifjúság által látogatott helyek, ▪ Vagyoni bűncselekményekkel kapcsolatos tájékoztatókban való részvétel kortárs csoportoknak, ▪ Internet veszélyeiről szóló tájékoztató megtartásában való részvétel diáktársaknak. 	

Fogalmak

Iskolai koordinátor	Szakmai koordinátor	Mentor
<ul style="list-style-type: none"> ▪ nem formális vagy informális, civil vagy önkéntes/közösségi szolgálat területen igazolható szakmai tapasztalattal rendelkező munkatárs vagy pedagógus, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a fogadó intézmény által olyan, a feladatra kijelölt szakember, <ul style="list-style-type: none"> ○ aki a közösségi szolgálatban résztvevő tanulók munkáját a tevékenység során irányítja, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a fogadó szervezetnél vagy az iskolában dolgozó, vagy más, megfelelő képzettséggel rendelkező személy,

<ul style="list-style-type: none"> ○ aki felelős a tanulók felkészítéséért, pedagógiai feldolgozásért (mentorálás), valamint a fogadó helyekkel való kapcsolattartásért, adminisztrálásért, dokumentálásért, igazolásért 	<p>esetlegesen részt vesz a felkészítésben és feldolgozásban</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ aki elsősorban a tanulók lelki fejlődésével foglalkozik
---	--	---

Fogadó szervezet	Jelentkezési lap	Közösségi szolgálati napló
<ul style="list-style-type: none"> ▪ azon intézmények köre, melyek a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 45. pontjának 1. § (2) bekezdésében felsorolt területeken működnek <ul style="list-style-type: none"> ○ és helyet vagy szakmai támogatást nyújtanak a közösségi szolgálat megszervezéséhez 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ az a dokumentum, amelyen a tanuló jelzi, <ul style="list-style-type: none"> ○ mely területeken milyen tevékenységi köröket szeretne végezni, és amelyet a szülő, gondviselő egyetértőleg ellátott kézjegyével 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bármilyen (célszerűen A5 méretű) füzet, <ul style="list-style-type: none"> ○ amely segíti az 50 óra teljesítésének dokumentálását ▪ az iskolai koordinátor a napló alapján, nyomon követi <ul style="list-style-type: none"> ○ a tanuló tevékenységeit, az egyes időpontokban eltöltött időt, ○ és az osztálynaplóba ez alapján jegyzi be a diák által teljesített órákat